

שוויון או אחווה

פרשת בהר היא פרשה חברתית במושגים המודרניים. היא עוסקת בחלוקת הרכוש מחדש אחת ל-50 שנה ביובל, בחיוב לתמוך במי שמטה ידו והוא זקוק לעזרה ולתמיכה, באיסור לקיחת ריבית וביחס למי שנפל מבחינה כלכלית, עד כדי פשיטת רגל, באופן שהוא אמנם נמכר לעבדות, אבל אסור לעבוד בו עבודת עבד, אסור לרדות בו בפרך והוא יוצא לחופשי בתם שש שנות עבודה.

אולם, להבדיל מהתפיסה המודרנית הפועלת מכוח השוויון, והדורשת מתן יחס שווה לכולם באשר הם בני אדם, התורה מפעילה את רגש האחוה. "וכי ימוך אחיך ומטה ידו והחזקת בו, גר ותושב וחי עמך" - את אחיך אתה מצווה להחזיק, גר ותושב אתה מצווה רק לאפשר לו לחיות עמך. איסור ריבית הוא רק לאחריך, וגאולת הקרקעות והעבדים ביובל היא רק לבני ישראל.

השוויון הוא צדק תיאורטי, בפועל הוא מביא למאבק, בו כל אחד מנסה למקסם את זכויותיו. לעומת זאת, רגש האחוה הוא הכוח המניע את האדם לצאת מקליפתו ולתת לאחר שאותו הוא מזהה כחלק ממנו, כבשר מבשרו.

בורא העולם ברא אותנו חסרים ולא שווים, כדי שניאלץ לדבוק איש באשתו, ורק מתוך נתינה הדדית להביא חיים לעולם ולהקים משפחה. רגש אחווה זה מתרחב מהזוגיות למשפחה ומשם לאומה ולכל בני האדם, כך שכל שקרובים יותר, מידת המחויבות גדולה יותר ולהיפרך כך מביאים לעולם צדק באופן מעשי.

מיכאל פואה

בוחרים
במשפחה

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם